

Government of the Netherlands

UABIO

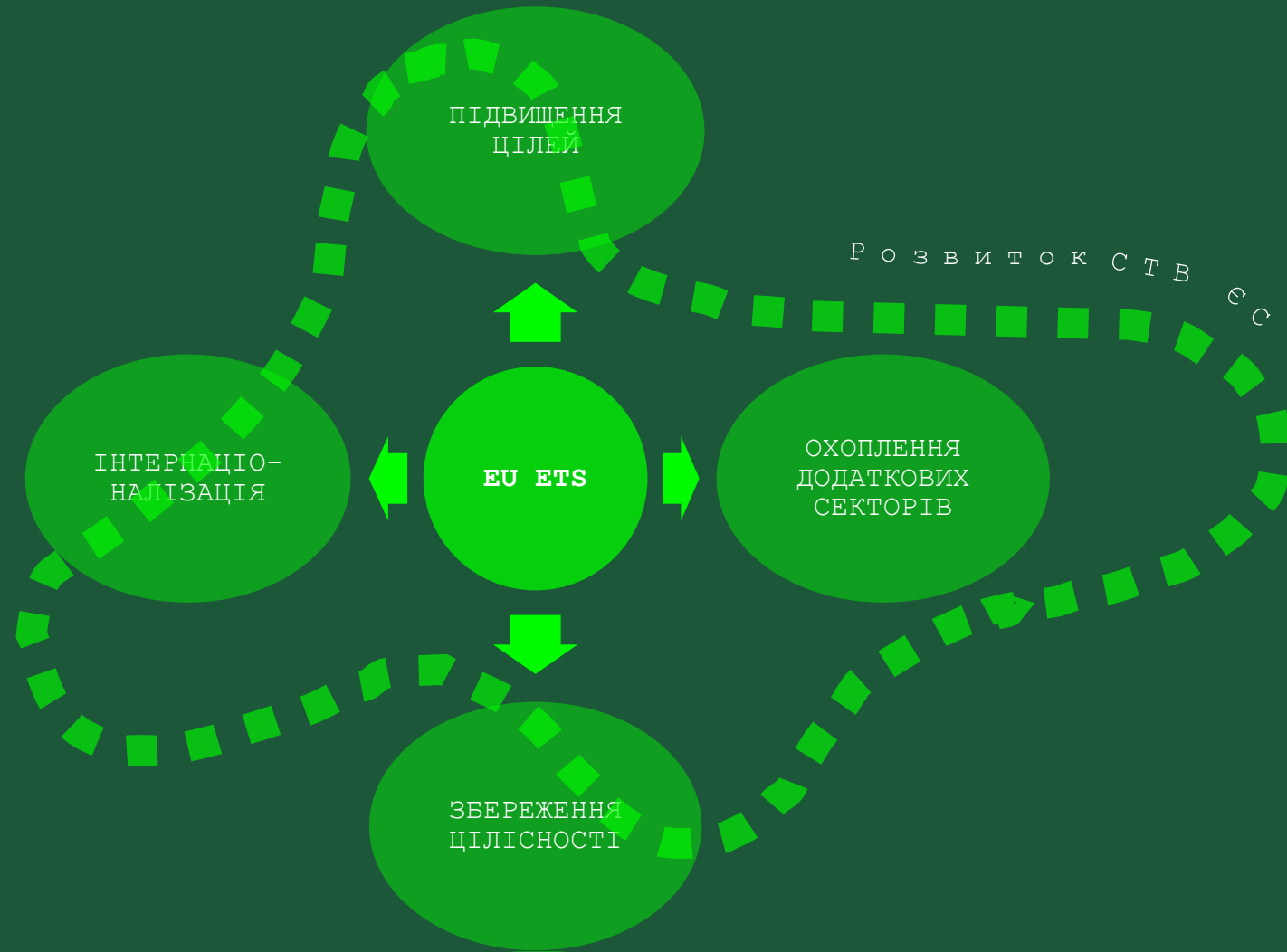
■ РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ (СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2)

БЛОК 2. EU ETS та UA ETS

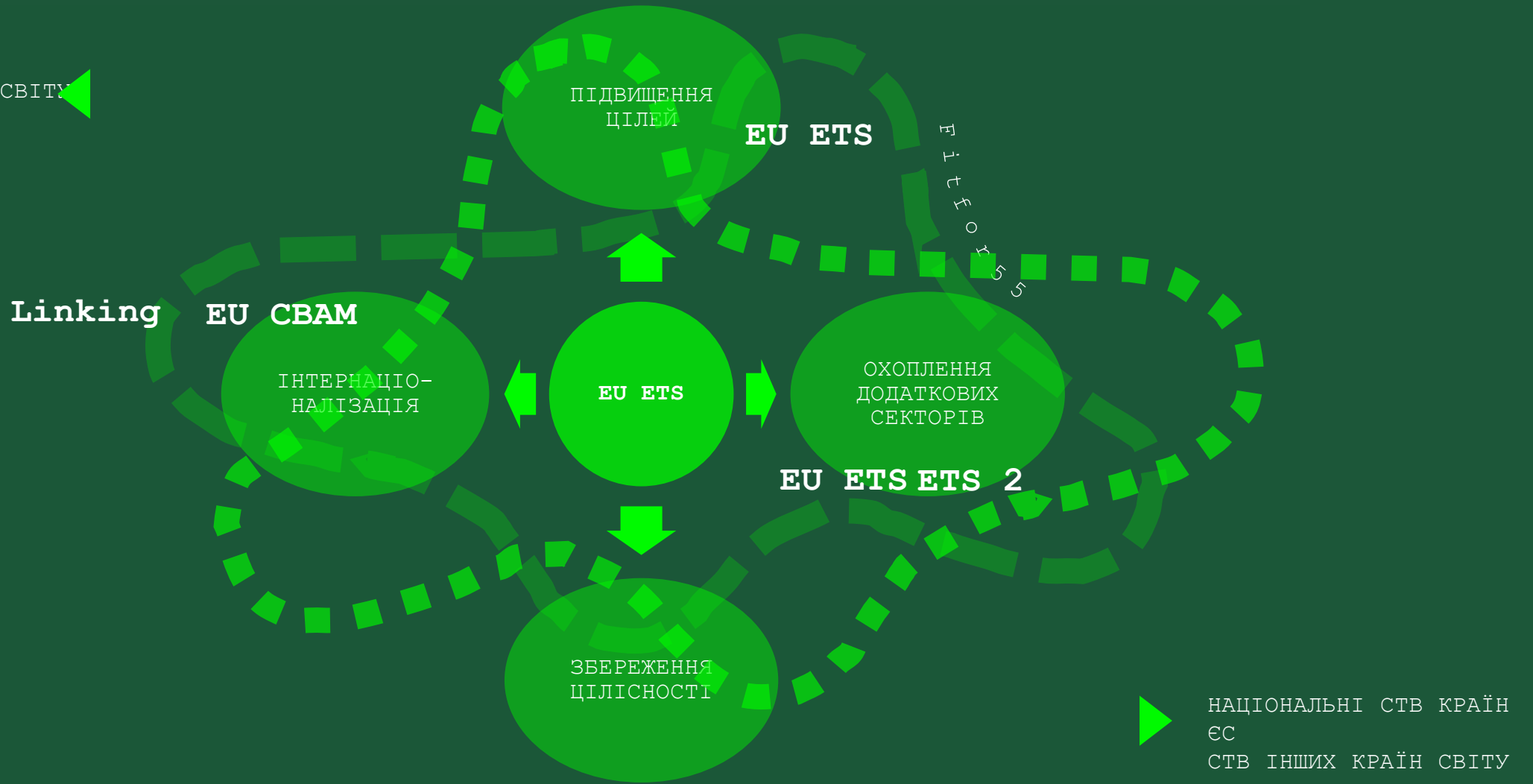
Марцеліна Голембевська | Marcelina Golebiewska
Експертка з енергетики
<https://www.linkedin.com/in/marcelina-golebiewska/>

■ РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ (СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2)

Реформа Системи торгівлі викидами ЄС займає центральне місце серед реформ в пакеті **Fit for 55**. Є також ключовою реформою щодо обмеження транспортних викидів: нова окрема система **ETS 2 (СТВ ЄС 2)** вводить правило «забруднювач платить» в автомобільному транспорті. Реформою Системи торгівлі викидами ЄС суттєво збільшено її охоплення та зміцнено ціновий сигнал. Завдяки запровадженню СВМ, який є віддзеркаленням Системи торгівлі викидами ЄС, відкрито шлях до безпрецедентного посилення її міжнародного впливу.

СВАМ ІНШИХ КРАЇН СВІТУ

■ СТВ ЄС: ЧЕТВЕРТА ФАЗА плюс Fit for 55

■ EU ETS 2

■ КОНТЕКСТ НАЦІОНАЛЬНИХ СТВ НІМЕЧЧИНИ ТА АВСТРІЇ

■ ПОДАЛЬШІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СТВ ЄС

■ ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СИСТЕМИ ТОРГІВЛІ ВИКИДАМИ

■ EU SVAM ЯК ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СТВ

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ АБО СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2

СТВ ЄС: ЧЕТВЕРТА ФАЗА плюс Fit for 55

EU ETS на етапі Fit for 55

Скорочення викидів парникових газів на **62%** до **2030** у порівнянні з 2005 роком

Від
01/01/2024

- ▲ Лінійний коефіцієнт зменшення
Linear Reduction Factor, LRF
2024–2027 LRF 4,3% на рік
2028–2030 LRF 4,4% на рік
- Посилення Резерву стабільності ринку
Market Stability Reserve, MSR

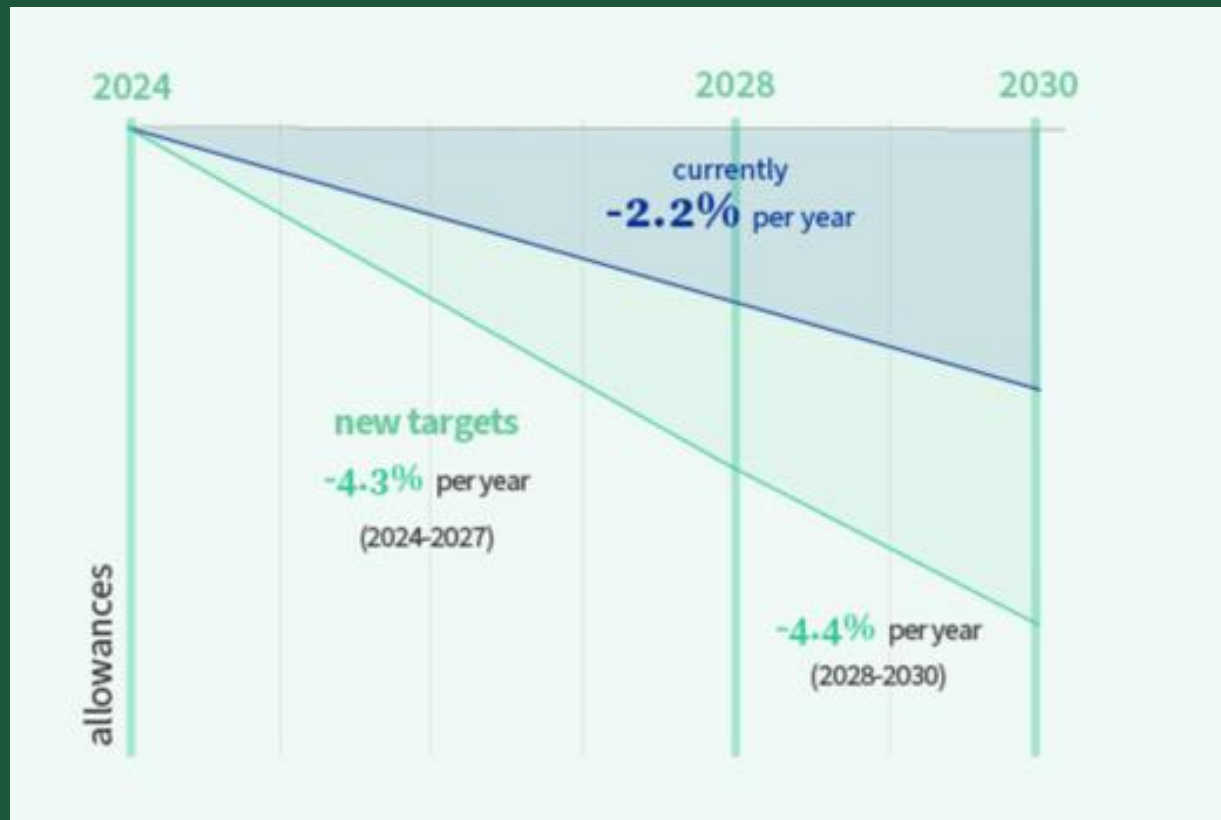
4 фаза СТВ ЄС (2021–2030)

Скорочення викидів парникових газів на **43%** до **2030** в порівнянні з 2005 р.

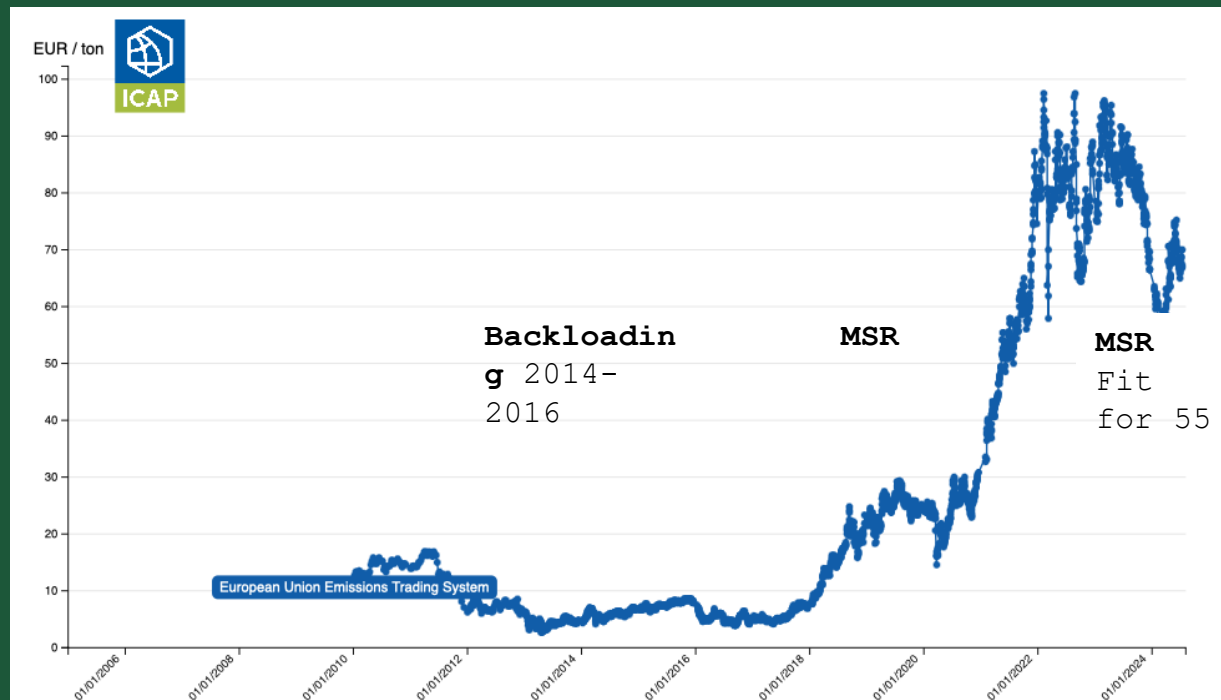
▲ LRF 2,2% на рік

Коригування ліміту квот після Брекзиту. В СТВ ЄС залишається генерація Північної Ірландії

Перша оцінка результатів MSR

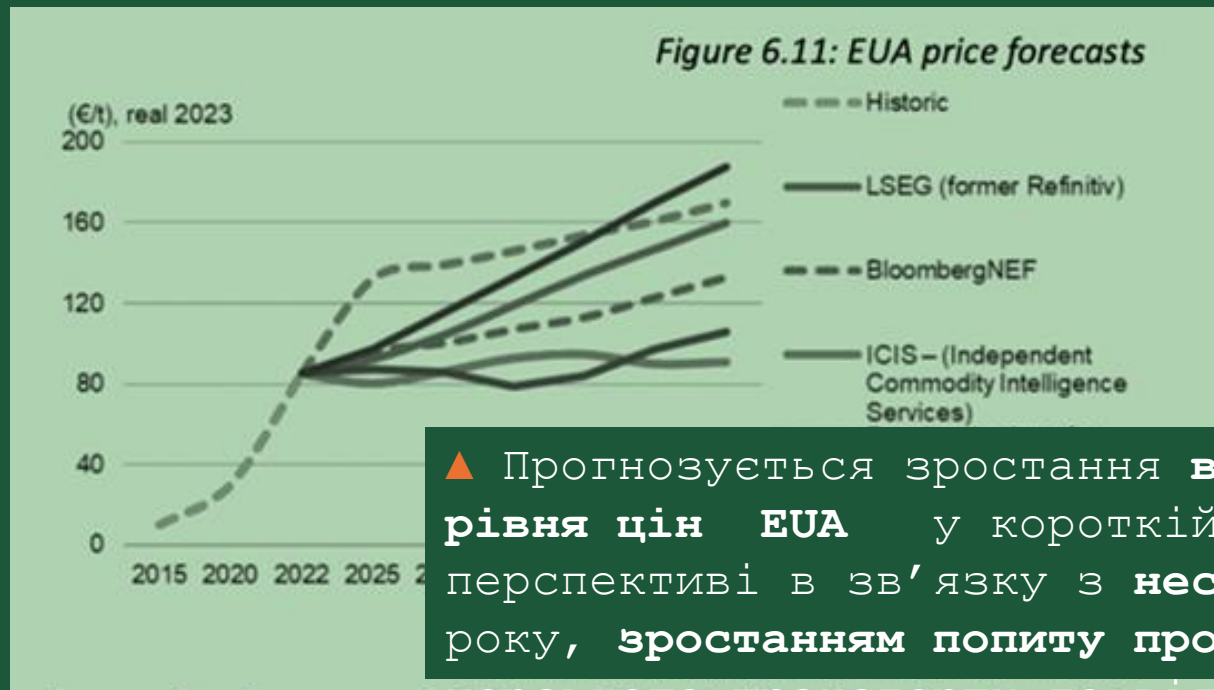

European Council

MSR 2024. У 2023 році кількість квот на ринку СТВ ЄС становила 1 111 736 535 (TNAC, Total Number of Allowances in Circulation). З 01/09/2024 по 31/08/2025 в MSR буде розміщено 266 816 768 надбавок. **Наступний TNAC буде опубліковано 01/06/2025.**

ICAP Allowance Price Explorer

▲ Прогнозується зростання **волатильності** та **рівня цін EUA** у короткій та тривалій перспективі в зв'язку з **нестачею квот** з 2026 року, **зростанням попиту промисловості та морського транспорту** та відмовою від безкоштовних квот на викиди ПГ.

Прогноз цін EUA (стаціонарні установки) до 2030 р., Marcu A., Coker E., Bourcier F., Caleill J-Y., Chleicher S., Lopez Hernandez J.F., Chang H., Romeo G., Chawah P., 2024 State of the EU ETS Report, ERCST, Bloomberg NEF, Wagner Center, UNI GRAZ, Compass Lexecon, 2024; Carbon Pulse; KOBiZE

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ АБО СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2

СТВ ЄС: ЧЕТВЕРТА ФАЗА плюс Fit for 55

Fit for 55

Скорочення викидів парникових газів
на **62%** до **2030** у порівнянні з 2005
роком

- Поступова відмова від безкоштовних квот в секторах, які охоплені Механізмом вуглецевого коригування (2026–2034)

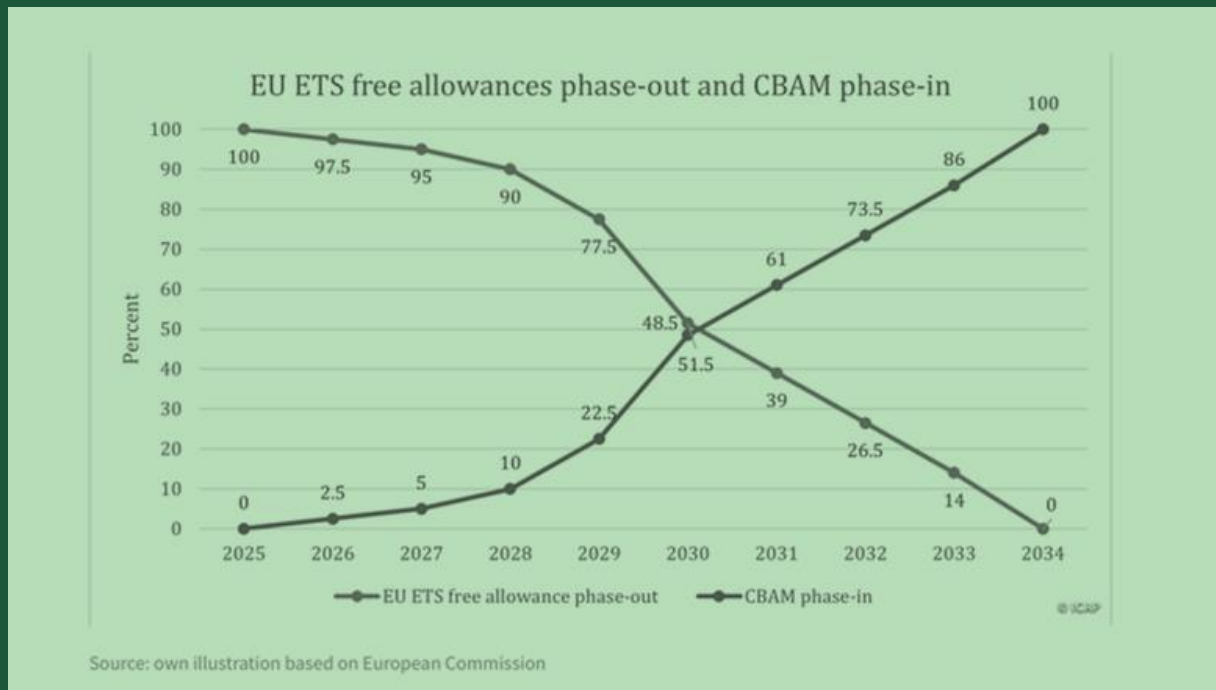
Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM

- Використання доходів країн ЄС з аукціонів квот в рамках СТВ ЄС повністю на кліматичні цілі (первинний ринок)
- Зміцнення Інноваційного фонду та Фонду модернізації

4 фаза СТВ ЄС (2021–2030)

Посилення засад системи щодо видачі безкоштовних квот.

Використання принаймні 50% доходів СТВ ЄС на кліматичні цілі

Поетапне скасування безкоштовних СТВ ЄС (EUA) та поетапне впровадження СВМ, International Carbon Action Partnership; Інфографіка: European Council

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ АБО СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2

СТВ ЄС: ЧЕТВЕРТА ФАЗА плюс Fit for 55

Включення до СТВ ЄС морського транспорту

- Великі кораблі (від 5 000 т.)
- 50% викидів ПГ рейсів, які починаються або закінчуються в ЄС – рішення щодо

п **▲ Пропозиція Іспанії** щодо прискорення перегляду «засади 50%» заради **унікнення витоків вуглецю** та

- **З покращення конкурентоспроможності** європейських портів.

- **Перехідний період**

2025 – 40% викидів, які були заявлені в 2024 році

2026 – 70% викидів, які були заявлені в 2025 році

з 2027 – 100% викидів

◀ Входить до **загального ліміту квот** Системи торгівлі викидами ЄС

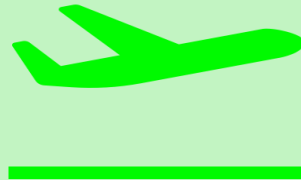
кидів рейсів між портами

воту

й на

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ АБО СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2

СТВ ЄС: ЧЕТВЕРТА ФАЗА плюс Fit for 55

Посилення СТВ ЄС для авіації

- З 2024 року поступова відмова від безкоштовних квот. Від 2026 року виключно продаж квот на аукціонах. Механізм фінансування переходу на альтернативне паливо.
- До 2027 року *stop the clock*. У 2026 році Європейська комісія оцінить як CORSIA (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation) виконує цілі Паризької угоди. Європейська комісія може прийняти рішення щодо посилення СТВ ЄС для авіації.

- Від 01/01/2025 вимога звітування non-CO2 emissions (2)

◀ Не входить до **загального ліміту квот** Системи торгівлі викидами ЄС

З 01/01/2024 система поширена на **рейси до - та із віддалених регіонів**.

СТВ ЄС для авіації стосується **усіх операторів**, які працюють в ЄС та **рейсів в ЄС / ЄЕЗ, до Швейцарії та УК**.

З **4 етапу СТВ ЄС** існує можливість погашення квот в рамках обов'язків з відповідності як операторів сектору авіації так й

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ АБО СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2

EU ETS 2

Cap-and-Trade
Emissions upstream

- **Скорочення викидів на 42% до 2030 (2005) .**
- **Алокація квот виключно через аукціони.**

Прибуток від продажу квот буде направлено до нового Соціального кліматичного фонду та для використання в рамках кліматичних та соціальних заходів країн ЄС

ETS 2 (СТВ ЄС 2)

Уніфіковане застосування у всіх країнах ЄС в межах **диференційованих цілей** Effort Sharing Regulation, ESR.

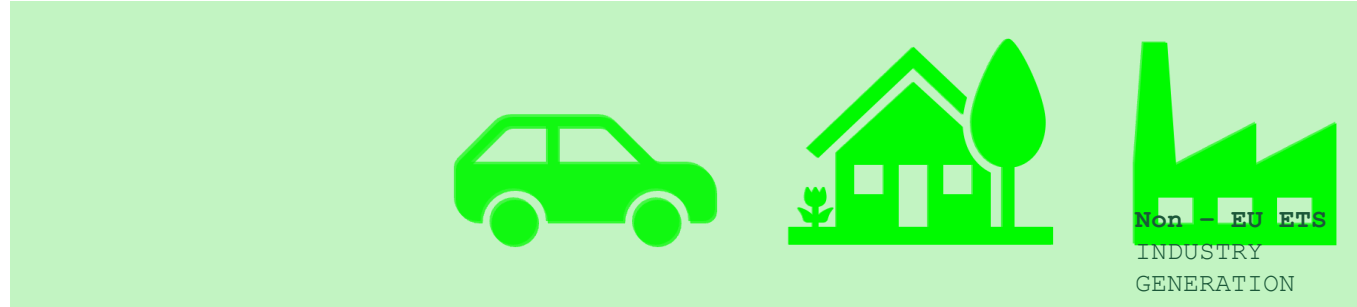
ETS 2 охоплює 60% ESR.

Effort Sharing Regulation:

Скорочення викидів ПГ на рівні ЄС на 40% до 2030 року, в порівнянні до 2005 та на рівні країн ЄС від 10 до 50% (транспорт – не враховуючі авіацію, будівлі, сільське господарство, малі промислові установки відходи)

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ АБО СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2

EU ETS 2

Моніторинг та звітність

Початок роботи ETS 2 (СТВ ЄС 2)

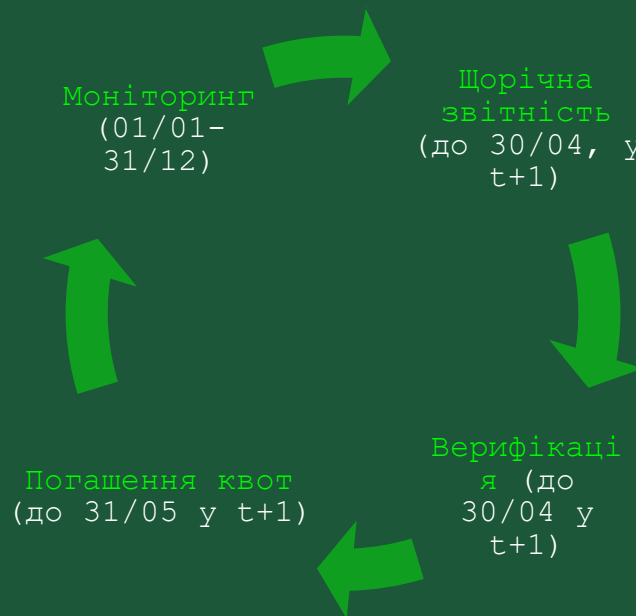
Початок роботи ETS2, якщо ціни газу та нафти в 2026 році будуть «надзвичайно високими»

+ 30% квот

MSR. Впродовж перших трьох років роботи, застосовуються механізми обмеження рівня ціни квот (45 EUR в цінах 2020) та темпів зростання ціни

СТВ ЄС 2. Цикл відповідності | ETS 2 Annual Compliance Cycle

Установки мають надати перший план моніторингу перед 01/01/2025. План є частиною дозволу на викиди парникових газів

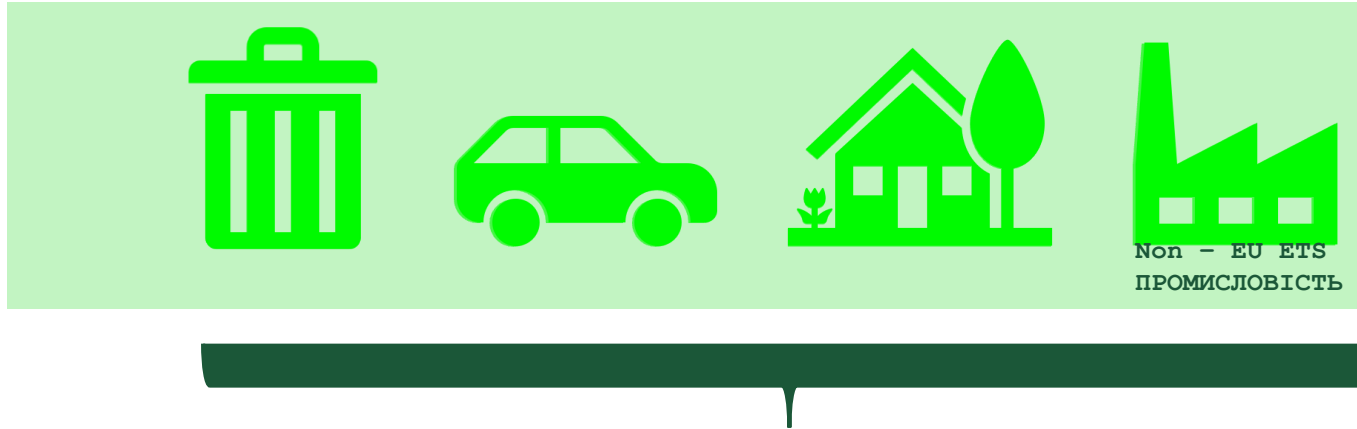
Уряди все частіше **паралельно використовують різні системи оплати за викиди парникових газів**. Близько **70%** юрисдикцій світу з оплатою за викиди CO₂ використовують **більше одного інструменту**. Близько **1/4 запровадили** **додатковий інструмент**. Запровадження другого інструменту може **підвищити адміністраційні і трансакційні кошти та ускладнити регуляцію**. З іншого боку додаткові інструменти сприяють розширенню охоплення секторів платіжними викидами CO₂ і іншого боку.

Деякі країни ЄС **використовують другий інструмент** для розширення оплати за викиди ПГ на сектори, яких не охоплює СТВ ЄС – наприклад дорожній транспорт. В більшості випадків це **додатки на CO₂**, **як у Німеччині та Австрії** в ВВП і **дренажні податки на авіаційне СТВ** транспорт. В більшості

State of Trends of Carbon Pricing 2024,
International Bank for Reconstruction and
Development / The World Bank

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ (СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2)

КОНТЕКСТ НАЦІОНАЛЬНИХ СТВ

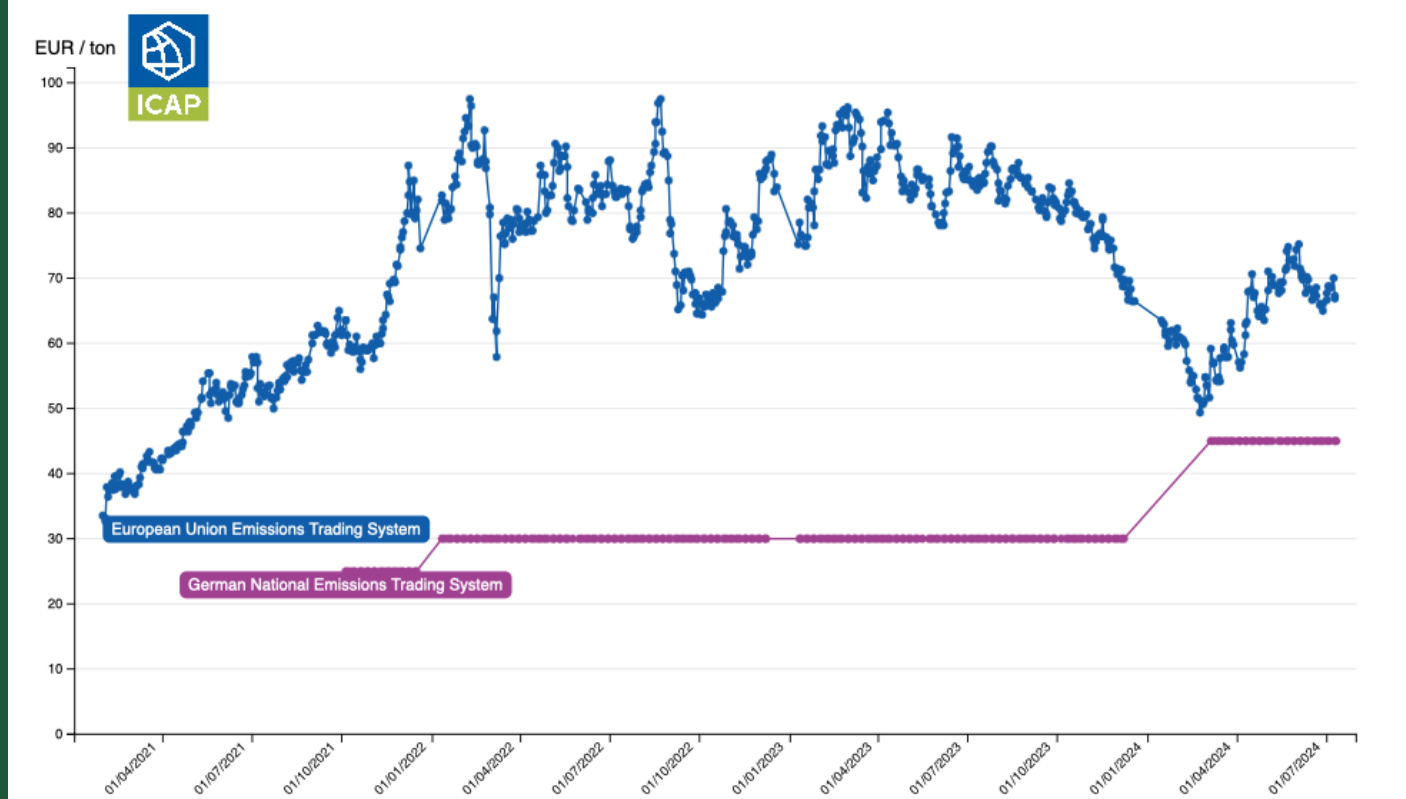
Німецька національна СТВ

2021

Система створена з
урахуванням цілі кліматичної
нейтральності до 2045 р.

- До кінця 2024 року розширення переліку видів палива, які охоплює національна СТВ.
- Фіксована ціна 30 євро; поступове зростання фіксованої ціни з 2021 по 2025 рік.
- Після 2025 року виключно аукціони. В 2026 ціновий коридор (мінімальна та максимальна ціна).
- Виключно CO2
- Cap 291,1 MtCO2 (2022)

International Carbon Action Partnership

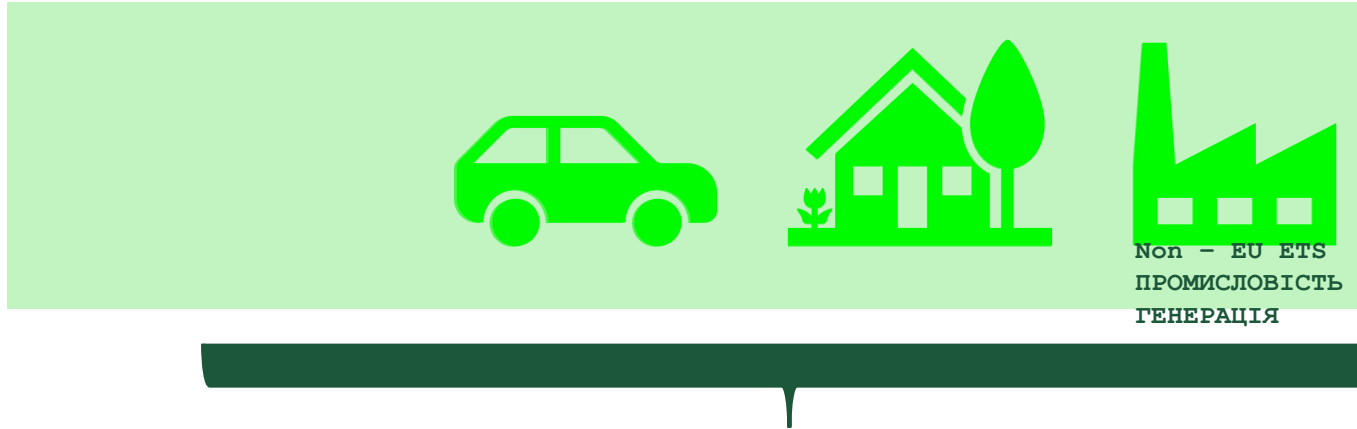
ICAP, Allowance Price Explorer

У 2023 році **плата за викиди ПГ** в рамках **Національної Системи торгівлі викидами та СТВ ЄС** склала в цілому **4% державних доходів Німеччини**. Згідно з оцінкою Всесвітнього банку, це був **світовий рекорд**.

State of Trends of Carbon Pricing 2024,
International Bank for Reconstruction and
Development / The World Bank

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ (СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2)

EU ETS 2. КОНТЕКСТ НАЦІОНАЛЬНИХ СТВ

Австрійська національна СТВ

2022

Дизайн Австрійської Національної Системи торгівлі викидами враховує показники Effort Sharing Regulation. Згодом національна СТВ може стати частиною ETS 2.

- Фіксована ціна 32,50 євро. З 2022 по 2025 рік передбачено щорічне зростання фіксованої ціни та гнучкий ліміт СТВ. З 2026 року – аукціони.
- Cap –

International Carbon Action Partnership

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ АБО СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2

ПОДАЛЬШІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СТВ ЄС

- Включення до СТВ ЄС **одиниць поглинання CO2** (Carbon Removal Credits, CRC) або **негативних викидів** як необхідного інструменту досягнення кліматичної нейтральності.

Очікується звіт Європейської комісії у 2026 році

- **Охоплення Системою торгівлі викидами ЄС відходів.**

Очікується рішення до 01/07/2026

- Запровадження додаткової системи СТВ ЄС – **СТВ ЄС 3 для секторів – користувачів земель,** зокрема призначена встановити ціну викидів

Тепер СТВ ЄС охоплює спалювання відходів які не є небезпечними та за винятком комунальних відходів.

Від 01/01/24 сектор спалювання комунального сміття має обов'язок звітування MRV, Monitoring Reporting Verification.

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ (СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2)

ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СИСТЕМИ ТОРГІВЛІ ВИКИДАМИ

- **Linking**
- **Інші механізми впливу**
- **СВАМ**

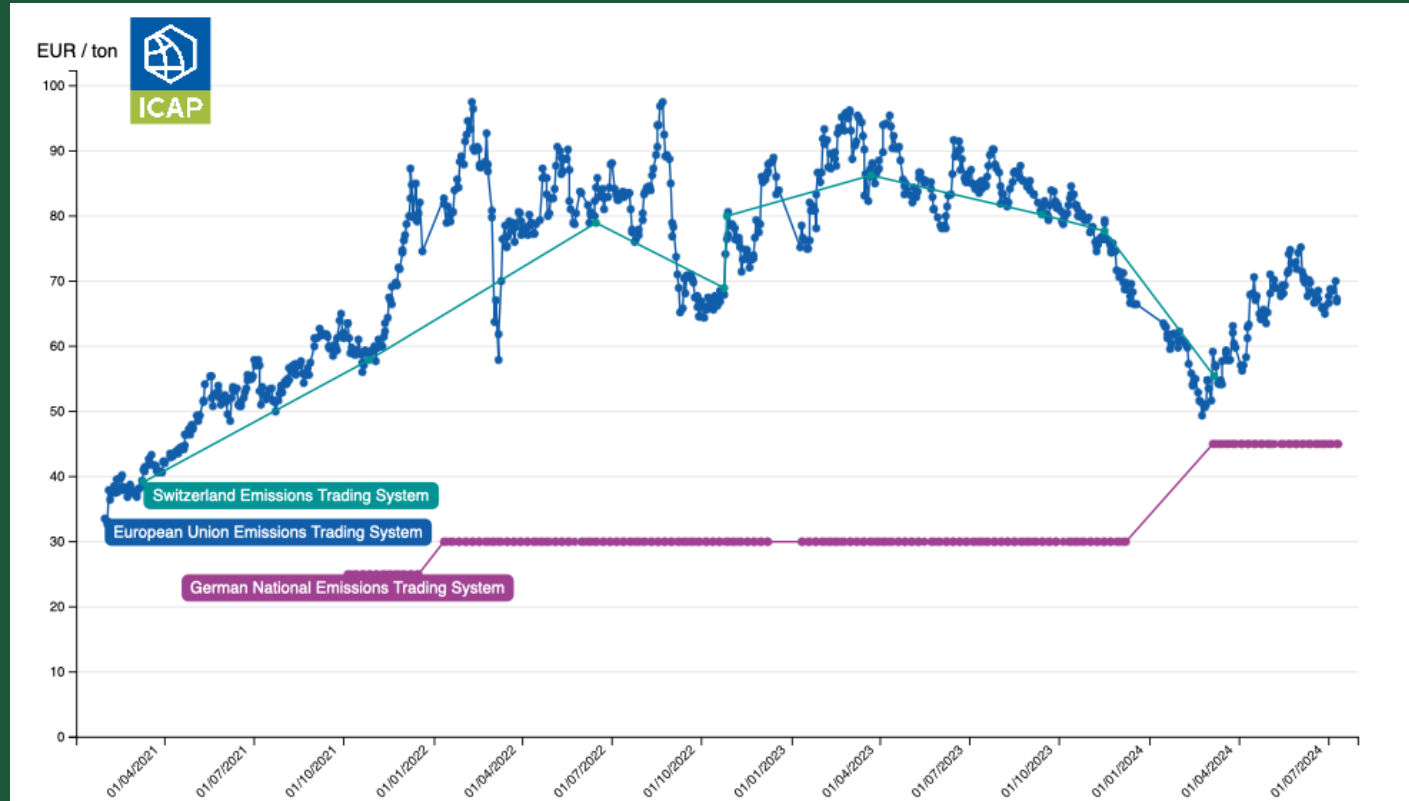
2007. Система торгівлі викидами ЄС та Норвегія, Ісландія і Ліхтенштейн

2009. RGGI, Regional Greenhouse Gas Initiative (північно-східні США)

2011. Токіо та Префектура Сайтама

2014. СТВ Квебеку та Каліфорнії

2020. СТВ ЄС та СТВ Швейцарії EU Emissions Explorer

ICAP, Allowance Price Explorer

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ (СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2)

ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СИСТЕМИ ТОРГІВЛІ ВИКИДАМИ

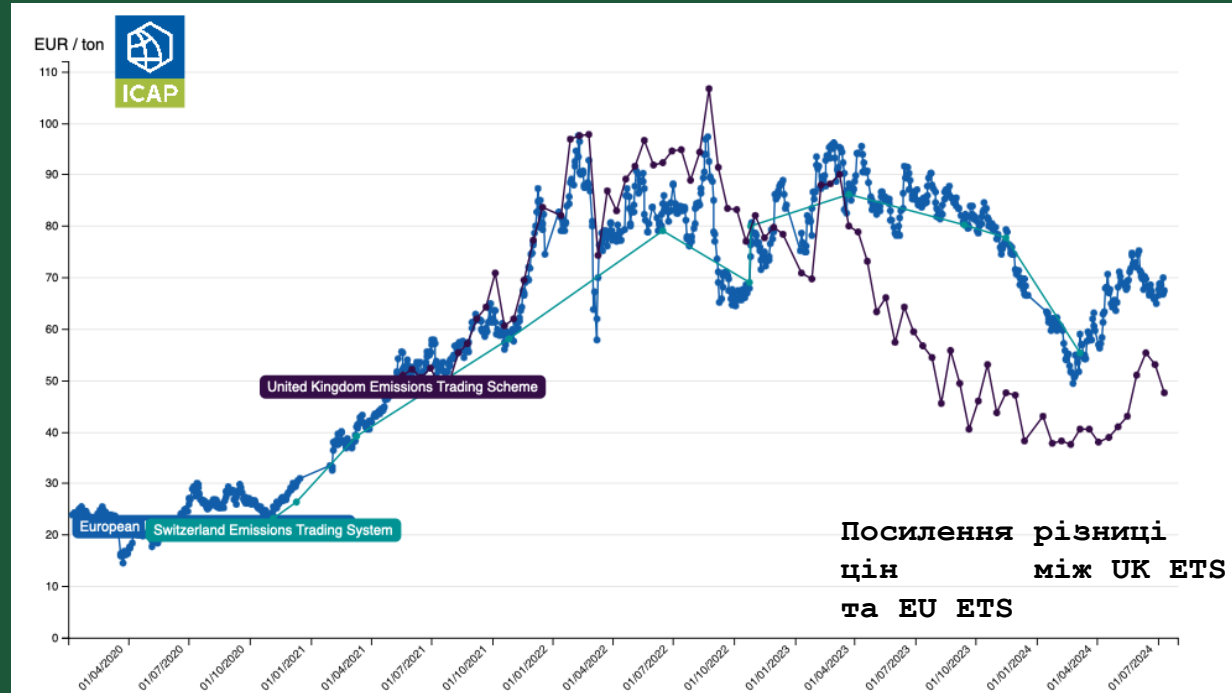
		EU ETS, квоти	EU ETS, квоти для авіації	Swiss ETS, квоти	Swiss ETS, квоти для авіації
EU ETS	Стационарні установки	99,61%	0,35%	0,03%	0,01%
	Авіація	38,61%	60,58%	0,08%	0,74%
Swiss ETS	Стационарні установки	6,16%	-	93,43%	0,41%
	Авіація	6,89%	60,74%	0,07%	32,30%

Об'єднання EU ETS та Swiss ETS

- Вимога ЄС щодо включення до Swiss ETS авіації.
- Прямий технічний зв'язок між реєстрами обох систем.
- З 2023 р. зміцнення об'єднання СТВ ЄС зі швейцарською Системою торгівлі викидами та покращення ліквідності

Квоти EU ETS використані в Swiss ETS (2022, % від загальної кількості), Marcu A., Coker E., Bourcier F., Caleill J-Y., Chleicher S., Lopez Hernandez J.F., Chang H., Romeo G., Chawah P., 2024 State of the EU ETS Report, ERCST, Bloomberg NEF, Wgner Center, UNI GRAZ, Compass Lexecon, 2024

Контекст UK ETS

ICAP, Allowance Price Explorer

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ (СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2)

ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СИСТЕМИ ТОРГІВЛІ ВИКИДАМИ

Флорентійський процес. Ініційований Європейською комісією **діалог** з країнами та штатами з головними системами торгівлі викидами (перш за все Китай, Канада, Нова Зеландія, Швейцарія, Квебек та Каліфорнія).

Платформа з політичного діалогу та кооперації з системами торгівлі викидами між ЄС та Китаєм та підтримка Європейського союзу для запровадження СТВ у Кореї.

Енергетичне співтовариство. Трансфер *acquis communautaire* з ціноутворення CO2 та досвіду щодо Системи торгівлі викидами ЄС в так звані контрактні країни Співтовариства.

Активність Європейської комісії в рамках майданчиків

International Carbon Action Partnership ICAP та World Bank's Partnership for Market Readiness

Потенційні **нові ініціативи** з поширювання **європейського досвіду** з торгівлі викидами на тлі зростання зацікавленості країн після впровадження Carbon Border Adjustment Mechanism.

Початковій зв'язок СТВ ЄС
з механізмом торгівлі
викидами в рамках
Кіотського протоколу.

Перспективи зв'язку СТВ ЄС
з новими механізмами
торгівлі викидами,
запровадженими статтею 6.
Паризької угоди.

РЕФОРМУВАННЯ СТВ ЄС. ВПЛИВ СТВ ЄС НА ІНШІ СТВ (СИСТЕМИ ЦІНОУТВОРЕННЯ CO2)

СВАМ ЯК ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СТВ

	КЛІМАТИЧНА ПОЛІТИКА ЄС	ПОДАТКОВА ТА МИТНА ПОЛІТИКА ЄС
EU ETS Європейський союз	✓	
EU CBAM Зовнішні ринки	✓	✓

Механізм вуглецевого коригування

Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM

- EU CBAM **доповнює** EU ETS (СТВ ЄС)
- EU CBAM **має замістити** механізми, які запобігають витоку вуглецю, тобто **безкоштовні квоти** в рамках СТВ ЄС

Ціна квот СТВ ЄС

Ціна сертифікатів СВАМ

Аргументи пов'язані з кліматом

Запобігання витоку вуглецю

Створення рівних конкурентних умов

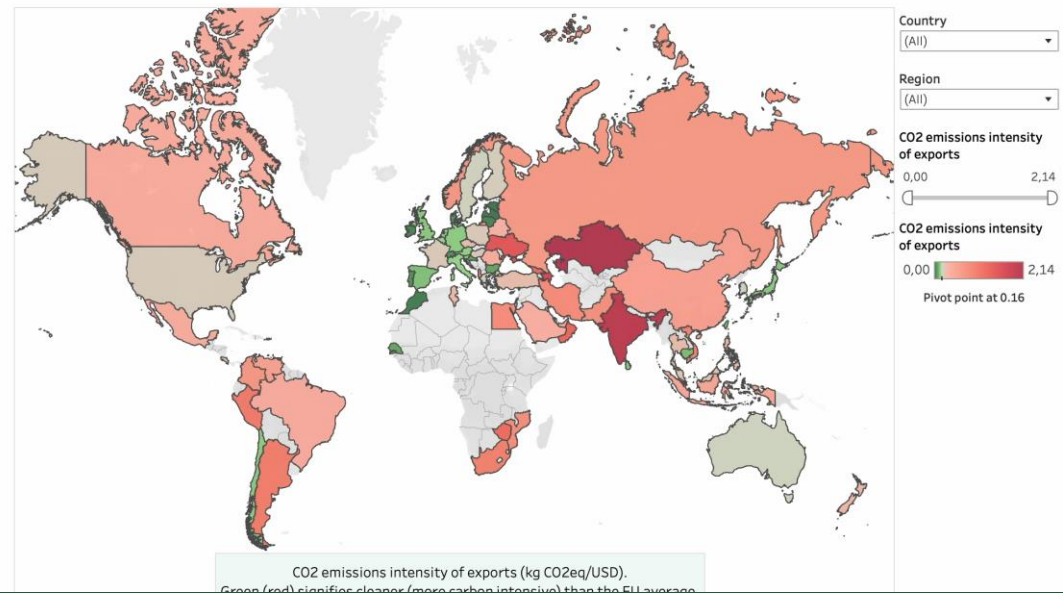
Сприяння підвищенню амбіцій країн зі скорочення викидів

Аргументи пов'язані з торгівлею

CO2 Emissions Intensity, by Product

- Iron & Steel
- Fertiliser
- Electricity
- Cement
- Aluminium

- Очікуваний вплив EU СВМ (опосередковано СТВ ЄС) на треті країни

Перехідна фаза (2023–2025)

Дефінітивна фаза

- Пропозиції третіх країн щодо запровадження аналогічних інструментів

Великобританія

США

Індія

...

- Зростання зацікавленості третіх країн в запровадженні систем торгівлі викидами аналогічних з СТВ ЄС для уникнення оплат в рамках EU СВМ

ЧАС ПИТАНЬ ТА КОМЕНТАРІВ

ЗАЛИШИМОСЬ НА З'В'ЯЗКУ!

Марцеліна Голембевська | Marcelina Golebiewska
Експертка з енергетики
<https://www.linkedin.com/in/marcelina-golebiewska/>